

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ 11ο

11ο ΜΑΘΗΜΑ

1. ΚΕΙΜΕΝΟ: ΟΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ, Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΓΑΔΑΡΗΝΩΝ
2. ΣΧΟΛΙΑ
3. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ
4. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ: «ἔρχομαι»
5. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ: [Επανάληψη] ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ, ΚΛΙΣΗ ΡΗΜΑΤΩΝ
6. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ: ΣΥΝΤΑΞΗ ΡΗΜΑΤΩΝ > ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ, ΑΜΕΤΑΒΑΤΑ, ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ, ΠΑΘΗΤΙΚΑ

ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ
ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Άγιος Λουκάς ο Ευαγγελιστής

- Άγιος τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας
- Ἐνας ἀπό τούς τέσσερις Εὐαγγελιστές
- Ἐνας ἐκ τῶν συνεργατῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου
- Συνέγραψε το Κατά Λουκάν Εὐαγγέλιο καὶ τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων
- Φιλοτέχνησε τις πρώτες εικόνες της Παναγίας
- Η μνήμη του τιμάται στις 18 Οκτωβρίου

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ...
ΓΙΑΤΙ
ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΜΗΤΗΡ ΜΑΘΗΣΕΩΣ
Ποιος θυμάται τα περισσότερα;

Πού διαδραματίστηκαν τα παρακάτω γεγονότα;

- ΓΕΝΝΗΣΙΣ → Βηθλεέμ
- ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΣ → Ναός του Σολομώντα
- ΒΑΠΤΙΣΙΣ → Ιορδάνης ποταμός
- ΚΗΡΥΓΜΑ ΟΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΔΕΚΤΟΣ → Καπερναούμ
- ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΠΟ ΟΠΟΥ ΕΚΔΙΩΧΘΗΚΕ → Γαλιλαία
- ΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ → Λίμνη Γεννησαρέτ
- Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ → Όρος Γαλιλαίας
- Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΥ → Καπερναούμ
- Η ΧΗΡΑ ΚΑΙ Ο ΜΟΝΟΓΕΝΗΣ ΥΪΟΣ → Πόλη Ναΐν

ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΟΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΠΟΥ ΕΖΗΣΕ ΚΑΙ ΔΙΔΑΞΕ Ο ΙΗΣΟΥΣ

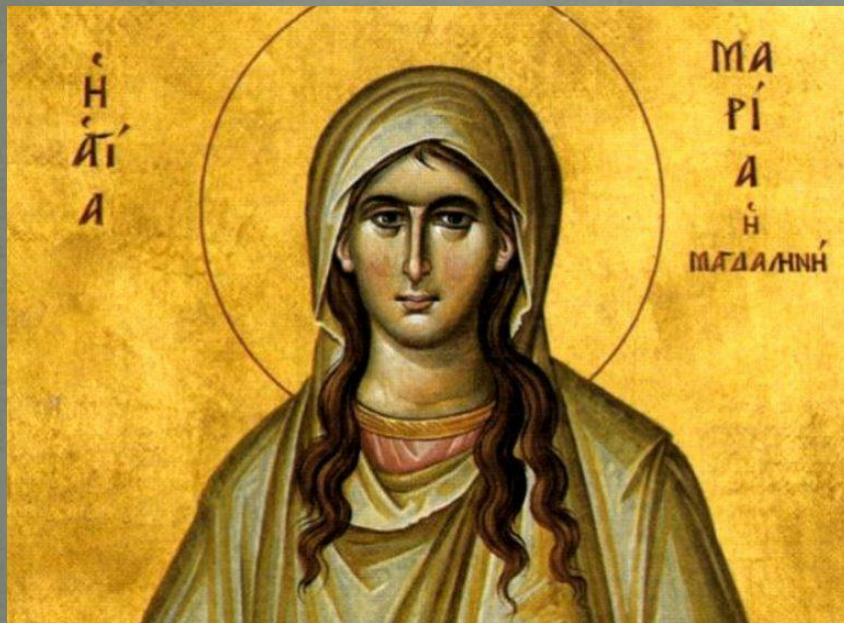
Οι αριθμοί αντιστοιχούν σε ενότητες του βιβλίου

1 Π.Κ.Χ. 1 Κ.Χ. 2 ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 29 30 31 32 33 Κ.Χ. 4 5 6

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΑ
Η ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ
ΤΩΝ ΓΑΔΑΡΗΝΩΝ

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΗΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ

Λουκ. 8,1

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευε⁽¹⁾ κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων⁽²⁾ καὶ εὐαγγελιζόμενος⁽³⁾ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ⁽⁴⁾, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ⁽⁵⁾,

Λουκ. 8,2

καὶ γυναῖκες τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμένα ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν⁽⁶⁾, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή⁽⁷⁾, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτὰ⁽⁸⁾ ἐξεληλύθει,

Λουκ. 8,3

καὶ Ἰωάννα⁽⁹⁾ γυνὴ Χουζᾶ⁽¹⁰⁾ ἐπιτρόπου⁽¹¹⁾ Ἡρώδου⁽¹²⁾, καὶ Σουσάννα⁽¹³⁾ καὶ ἕτεραι πολλάι, αἵτινες διηκόνουν⁽¹⁴⁾ αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων⁽¹⁵⁾ αὐταῖς.

Και αργότερα ο Κύριος περνούσε από πόλεις και χωριά και κήρυττε και δίδασκε το χαρμόσυνο ἀγγελμα της βασιλείας του Θεού. Και οι δώδεκα ἦταν μαζί Του.

και μερικές γυναίκες οι οποίες είχαν θεραπευτεί από αυτόν από νόσους και παθήσεις και από πνεύματα πονηρά και από ασθένειες, η Μαρία, η οποία ονομάζεται Μαγδαληνή και από την οποία είχαν βγει επτά δαιμόνια

και η Ιωάννα, σύζυγος του Χουζά, ο οποίος ήταν οικονομικός διαχειριστής του Ηρώδη και η Σουσάννα και άλλες πολλές, οι οποίες υπηρετούσαν αυτόν από τα υπάρχοντά τους.

ΣΧΟΛΙΑ

- ⁽¹⁾ Διώδευε =διερχόταν· λέξη του μεταγενέστερου ελληνισμού που συναντιέται και στους Ο΄. Σημαίνει τρόπο ταξιδιού αργό και συνεχή.
- ⁽²⁾ Το κηρύσσω και διδάσκω είναι το γενικό, ενώ το ευαγγελίζομαι το ειδικό με τη χριστιανική έννοια.
- ⁽³⁾ Αναγγέλλοντας την αγαθή είδηση της βασιλείας. Το ευαγγελίζομαι προσθέτει στο κηρύσσω την ιδέα της διακήρυξης της χάρης ως κυρίαρχο χαρακτηριστικό των διδασκαλιών του Κυρίου. Το να διακηρύττει στους ανθρώπους ότι έφτασε ο καιρός να συμφιλιωθούν με το Θεό και ότι τώρα με την επιστροφή τους στο Θεό θα τύχαιναν της ιδιαίτερης προστασίας του Θεού και θα γίνονταν παιδιά του, ήταν μήνυμα εξόχως χαρμόσυνο.
- ⁽⁴⁾ Το «την βασιλεία του Θεού» σημαίνει την στον κόσμο σύσταση της εκκλησίας του, η οποία είναι επέκταση της βασιλείας του Θεού.
- ⁽⁵⁾ «Τον συνόδευαν και οι δώδεκα μαθητές που δεν δίδασκαν αλλά μαθήτευαν κοντά του
- ⁽⁶⁾ Δεν μπορούμε να πούμε πόσες από τις γυναίκες αυτές είχαν απαλλαχτεί από δαιμόνια. Ίσως μόνο η Μαρία η Μαγδαληνή, ενώ οι άλλες είχαν θεραπευτεί από ασθένειες.

ΣΧΟΛΙΑ

- (7) Μαγδαληνή πιθανώς επειδή καταγόταν από τα Μάγδαλα, χωριό που δεν ονομάζεται στην Κ.Δ., διότι η ορθή γραφή στο Ματθ. ιε 39 είναι σύμφωνα με τους νεότερους Μαγαδάν.
- (8) «Το «δαιμόνια επτά» κάποιιοι το ερμήνευσαν αντί για το «πολλά». Διότι συνήθιζαν οι Εβραίοι να λένε επτά τα πολλά» Τίποτα ενδεικτικό δεν υπάρχει, ότι οι δαιμονισμένοι γενικά ή η Μαρία ιδιαιτέρως, είχαν ζήσει βίο ειδικά ανήθικο ή αμαρτωλό. Και το γεγονός ότι κανένα όνομα δεν δίνεται στην αμαρτωλή του προηγούμενου κεφαλαίου, ενώ εδώ η Μαγδαληνή εισάγεται ως τελείως νέο πρόσωπο, είναι εναντίον της ταύτισης της αμαρτωλής γυναίκας και της Μαγδαληνής, όπως αναφέρει μεταγενέστερη παράδοση της ρωμαϊκής εκκλησίας. Επιπλέον, τέτοια δοκιμασία και μάστιγα, όπως η βίαιη δαιμονοληψία, είναι σχεδόν ασυμβίβαστη με το άθλιο επάγγελμα της πόρνης. Εάν ο Λουκάς ήθελε να σημάνει ότι η αμαρτωλή ήταν η Μαρία η Μαγδαληνή, θα το έπραττε σαφέστερα. Εάν πάλι ήθελε να αποκρύψει το γεγονός αυτό, δεν θα παρέθετε τόσο κοντά τις δύο αυτές περικοπές. Η αμαρτωλή, η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία της Βηθανίας είναι τρία διαφορετικά πρόσωπα που διακρίνονται μεταξύ τους.
- (9) Η Ιωάννα ή σύμφωνα με άλλη γραφή Ιωάνα αναφέρεται πάλι μαζί με την Μαρία Μαγδαληνή στο Λουκ. κδ' 10. Όλα όσα γνωρίζουμε για αυτήν περιλαμβάνονται στα 2 αυτά χωρία. Όνομα σπάνιο τόσο, όσο συνηθισμένο ήταν το Ιωάννης. Δεν συναντιέται στον Ιώσηπο.

ΣΧΟΛΙΑ

- ⁽¹⁰⁾ Χουζά είναι όνομα αραμαϊκό, που συναντιέται στις επιγραφές των Ναυατέων.
- ⁽¹¹⁾ «Επίτροπο του Ηρώδη να εννοήσεις τον φροντιστή και οικονόμο των πραγμάτων του».
- ⁽¹²⁾ Πιθανώς του Ηρώδη του Αντίπα. Μήπως ήταν ο βασιλικός, του οποίου ο Ιησούς είχε θεραπεύσει τον γιο (Ιω. δ΄) και ο οποίος είχε πιστέψει με όλο το σπίτι του; Εάν δεχτούμε αυτό, ήταν πλέον φυσικό ο βασιλικός να επέτρεπε στη σύζυγό του, να ακολουθεί τον Χριστό.
- ⁽¹³⁾ Για την Σουσάννα τίποτα άλλο δεν ξέρουμε από την Κ.Δ., ούτε για τις άλλες γυναίκες, εκτός από το ότι οι στο Μάρκ. ιε΄ 40 αναφερόμενες Μαρία, η μητέρα Ιακώβου και Ιωσή, και η Σαλώμη περιλαμβάνονταν μεταξύ τους.
- ⁽¹⁴⁾ Διακονώ εδώ σημαίνει: υπηρετώ με χρηματική εισφορά, όπως στο Ρωμ. ιε΄ 25, αλλά και με προσωπική υπηρεσία και φροντίδα, σαν αυτή που είχε ανάγκη ο περιούσιος αυτός όμιλος.
- ⁽¹⁵⁾ «Υπηρετούσαν τον Κύριο από τα υπάρχοντά τους και όχι από ξένα χρήματα και αδικίες όπως πολλοί» (Θφ). Εξαρτούσε τον εαυτό του για τη συντήρησή του και των μαθητών του από την καθημερινή γενναιοδωρία των ευσεβών αυτών γυναικών, την ώρα που κατείχε δύναμη δημιουργική, με την οποία πολλαπλασίασε τους 5 άρτους και τα 2 ψάρια, ώστε να χορτάσει με αυτά τους πέντε χιλιάδες. Εκείνος ο οποίος συντηρούσε την πνευματική ζωή του λαού του, δεν απαξίωνε να συντηρείται από αυτόν σωματικά. Δεν δοκίμαζε ντροπή για να συγκαταβαίνει σε τόσο βαθιά φτώχεια, ώστε να ζει από τις ελεημοσύνες της αγάπης. Μόνο τους άλλους έτρεφε με θαύματα. Αυτός συντηρούνταν και ζούσε από την αγάπη του λαού του.

ΙC ΧC ΧΥΗCΥ ΕΠΗ ΑΞΑ
ΕΞΕΝΟΥCΙΑCΕ

ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΓΑΔΑΡΗΝΩΝ

Λουκ. 8,26

Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἣτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας.

Λουκ. 8,27

ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ⁽¹⁾ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἰκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν⁽²⁾.

Λουκ. 8,28

ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας⁽³⁾ προσέπεσεν⁽⁴⁾ αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε⁽⁵⁾· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου⁽⁶⁾; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς⁽⁷⁾.

...καὶ ἀγκυροβόλησαν στὴν χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Γαλιλαία.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς βγήκε στὴν ξηράν, τὸν συνάντησε ἓνας ἄνθρωπος τῆς πόλεως ἐκείνης, ὁ ὁποῖος εἶχε μέσα του δαιμόνια πολλὰ χρόνια καὶ δὲν φορούσε ἑνδύμα καὶ δὲν ἔμενε σὲ σπίτι, ἀλλὰ μέσα στα μνήματα.

Ὅταν ὁμοῦς εἶδε τὸν Ἰησοῦ καὶ φώναξε δυνατὰ, ἔπεσε στα πόδια του καὶ με φωνὴ μεγάλη εἶπε· «τι ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ ἐμένα καὶ ἐσένα, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; Σὲ παρακαλῶ, μὴ με βασανίσῃς»

ΙC ΧC ΧΥΗCΥ ΕΠΗΛΕΞΑ
ΕΞΕΝΟΥCΙΑCΕ

ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΓΑΔΑΡΗΝΩΝ

Λουκ. 8,29

Παρήγγειλε⁽⁸⁾ γάρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηπάκει⁽⁹⁾ αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο⁽¹⁰⁾ ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο⁽¹⁰⁾ ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους.

Λουκ. 8,30

ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοί ἐστιν ὄνομα⁽¹¹⁾; ὁ δὲ εἶπε· λεγεών⁽¹²⁾· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν·

Ο Χριστὸς διέταξε τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐπειδὴ πολλὰ χρόνια τὸν εἶχε αρπάξει, καὶ τὸν ἔδεναν με αλυσίδες καὶ με δεσμὰ τὸν φύλαγαν. Καὶ αὐτὸς ἔσπαζε τὰ δεσμὰ καὶ πήγαινε ἀπὸ τὸν δαίμονα στὶς ἐρήμους.

Τὸν ρώτησε ὁ Ἰησοῦς, λέγοντας· “ποιοῦ εἶναι τὸ ὄνομά σου;” Εκείνος ἀπάντησε· “λεγεών”. Διότι πολλὰ δαιμόνια εἶχαν μπερδεύσει αὐτόν.

ΣΧΟΛΙΑ

- ⁽¹⁾ «Τον συνάντησε άνδρας, ο οποίος ήταν κατοικία πολλών και ακάθαρτων πνευμάτων, που είχε χάσει νου και μυαλό και σε τίποτα δεν διέφερε από αυτούς που ήταν ήδη πεθαμένοι και θαμμένοι στη γη· ή μάλλον ίσως ήταν και σε ακόμη χειρότερη κατάσταση· διότι γυμνός περιδιάβαινε τα μνήματα των πεθαμένων και ήταν απόδειξη της απανθρωπιάς των δαιμόνων».
- ⁽²⁾ Ο από τον νόμο χαρακτηρισμός των τάφων ως ακάθαρτων, την επαφή των οποίων για αυτό απέφευγαν οι Ιουδαίοι, εξασφάλιζε στον ταλαίπωρο αυτόν την απομόνωση. Σε ποια κατάσταση φέρνει ο σατανάς τον άνθρωπο! Αποβαίνει αυτός ακυβέρνητος και αποφεύγει συγγενείς και φίλους και διασπά κάθε συγγενικό και φιλικό δεσμό και γίνεται αδύνατον με οποιοδήποτε μέσο να κρατηθεί κοντά τους. Σπάζει και αυτά ακόμη τα σιδερένια δεσμά και τις αλυσίδες. Και αφού γίνει τρομερός και επίφοβος στους ομοίους του, αρέσκεται να διαμένει στους τόπους της φρίκης και του θανάτου. Τι διαφορά θα παρουσιάσει μετά από λίγο αυτός ο δαιμονισμένος! Αυτοί που βρίσκονται κάτω από την κυβέρνηση του Χριστού, οδηγούνται ήρεμα και με πραότητα κοντά στους όμοιούς τους και συνδέονται μαζί τους με τον αδιάσπαστο δεσμό της αγάπης, χωρίς να διώχνονται βίαια όπως αυτοί που κυβερνιούνται από τον δαίμονα.

ΣΧΟΛΙΑ

- (3) Ο Λουκάς διαχωρίζει την άναρθρη κραυγή, την οποία βγάζει ο δαιμονισμένος (ανακράξας), από τα λόγια τα οποία απευθύνει μετά από λίγο στον Ιησού.
- (4) Ο Λουκάς δεν χρησιμοποιεί το ρήμα προσκυνώ αλλά το προσπίπτω, το οποίο εδώ είναι ακριβέστερο, διότι δεν συνυπονοεί και θρησκευτική διάθεση.
- (5) Σε ενικό αριθμό = «Το πλήθος των δαιμονίων που έμεναν μέσα του, παρακαλούσε σαν ένα, λόγω της σχέσης [που είχαν μεταξύ τους], χρησιμοποιώντας το στόμα του ανθρώπου... ή και διότι ένας δαίμονας ήταν αρχηγός των άλλων, ο οποίος και παρακαλούσε και τον οποίο ο Χριστός διέταζε».
- (6) «Δες εδώ, σε παρακαλώ, θράσος πολύ και αλαζονεία συνδυασμένη με δειλία· διότι, από τη μία, δείγμα διαβολικής αλαζονείας ήταν το να τολμήσει να λέει· Τι σχέση έχω εγώ με σένα, Υιέ του Θεού; Από την άλλη, δείχνει δειλία το ότι παρακαλά να μην βασανιστεί... Έπειτα, πώς αυτά που δεν είναι δικά σου, ή μάλλον τα δικά του, τα αρπάζεις; Μετά λες· Τι σχέση έχω εγώ με σένα; Και ποιος από τους βασιλιάδες της γης... Να λες τα λόγια που σου πρέπει· αυτά λοιπόν είναι το «σε παρακαλώ, μη με βασανίσεις». Οι δαίμονες ούτε να υπηρετήσουν το Χριστό είναι διατεθειμένοι αλλά ούτε και να λάβουν κάποια ευεργεσία από αυτόν περιμένουν. Τρέμουν όμως την δύναμη και την οργή του. Ο στίχος 39 όμως δείχνει μάλλον ότι ο άρρωστος ήταν Ιουδαίος.

ΣΧΟΛΙΑ

- ⁽⁷⁾ Η κραυγή της απόγνωσης «μη με βασανίσεις», την οποία ο δαίμονας έβγαλε, προερχόταν ακριβώς από την δραστική πίεση, την οποία ασκούσε πάνω του το παράγγελμα του Ιησού.
- ⁽⁸⁾ Του παρήγγειλε να βγει, διότι για πολλά χρόνια τον βασάνιζε φοβερά.
- ⁽⁹⁾ Το συναρπάζω το οποίο αρχικά σημαίνει αρπάζω αιφνίδια και βίαια, σημαίνει και το αποτέλεσμα αυτού, δηλαδή κυριεύω, εξουσιάζω και με αυτήν την έννοια λέγεται εδώ.
- ⁽¹⁰⁾ Οι παρατατικοί έδεσμείτο και ήλαύνετο εκφράζουν αυτό που κάθε φορά συνέβαινε μετά, όσες φορές με ενέργεια του διαβόλου κυριευόταν από μανία.
- ⁽¹¹⁾ «Ρώτησε από συγκατάβαση, για να μάθουμε, ότι πολύ πλήθος δαιμόνων είχαν μοιραστεί μία ψυχή ανθρώπου. Επειδή δηλαδή ο Κύριος, ήξερε το πλήθος των ενοίκων δαιμόνων, αλλά αυτοί που έβλεπαν, έβλεπαν μεν έναν άνδρα και άκουγαν να προφέρεται μία φωνή, λέει· Πες, ποιο είναι το όνομά σου· έτσι ώστε, να μην απιστήσουν οι άνθρωποι στον Κύριο αν έλεγε ο ίδιος ότι «Είναι πολλοί», αλλά οι ίδιοι να ομολογήσουν ότι είναι πολλοί».
- ⁽¹²⁾ Λεγεών είναι λέξη ρωμαϊκή από το lego (αθροίζω) και σημαίνει μοίρα στρατού από 4.200-6.000 άνδρες, από δέκα λόχους, που περιλαμβάνει και 300 ιππείς. Γενικά όμως η λέξη σημαίνει και στρατεύμα, στρατό ολόκληρο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Πού διαδραματίζονται οι ευαγγελικές περικοπές;
2. Ποια είναι τα βασικά πρόσωπα των δύο περικοπών;

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

Απλές και σύνθετες λέξεις

Παράγωγα και ομόρριζα : «έρχομαι»

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΛΕΞΕΩΝ

«ἔρχομαι»

Ανέρχομαι, ανταπεξέρχομαι, αντιπαρέρχομαι, απέρχομαι, διέρχομαι, διεξέρχομαι,
εισέρχομαι, εξέρχομαι, επανέρχομαι, επέρχομαι, κατέρχομαι, μετέρχομαι,
παρέρχομαι, περιέρχομαι, πηγαινοέρχομαι, προέρχομαι, προσέρχομαι, συνέρχομαι,
υπεισέρχομαι

Ἐλευση, ερχόμενος, ερχομός, ανερχόμενος, διερχόμενος, διεξερχόμενος,
εισερχόμενος, εξερχόμενος, προσερχόμενος, ελεύθερος, διέλευση, συνέλευση,
προσηλυτισμός

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ (ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)

ΑΡΘΡΟ

Α΄ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Β΄ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΛΥΩ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΑ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ

ΑΡΘΡΟ

Ενικός αριθμός

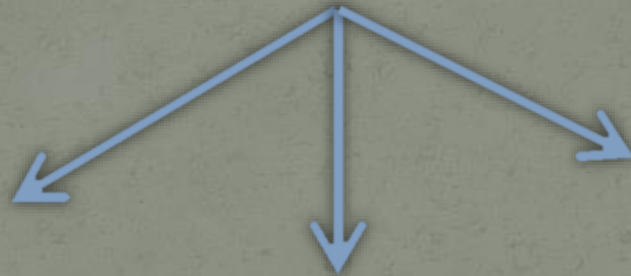
	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
Ονομαστική	ὁ	ἡ	τὸ
Γενική	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτική	τῷ	τῇ	τῷ
Αιτιατική	τὸν	τήν	τὸ
Κλητική*	ὦ	ὦ	ὦ

Πληθυντικός αριθμός

Ονομαστική	οἱ	αἱ	τὰ
Γενική	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτική	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αιτιατική	τούς	τάς	τὰ
Κλητική*	ὦ	ὦ	ὦ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΚΛΙΣΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

Α: -ας, -ης

Θ: -α, -η

Β΄ ΚΛΙΣΗ

Α: -ος, -ους

Θ: -ος, ους

ΟΥ: -ον, -ουν

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

Α+Θ+ΟΥ

π.χ. πόλις, τάπης

Α΄ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

	αρσενικά		θηλυκά		αρσενικά και θηλυκά
	ενικός αριθμός				πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ας	-ης	-α	-η	-αι
γενική	-ου	-ου	-ας/-ης	-ης	-ῶν
δοτική	-α	-η	-α/-η	-η	-αις
αιτιατική	-αν	-ην	-αν	-ην	-ας
κλητική	-α	-η/-α	-α	-η	-αι

Β' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

	αρσενικό και θηλυκό		ουδέτερο	
	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ος	-οι	-ον	-α
γενική	-ου	-ων	-ου	-ων
δοτική	-ω	-οις	-ω	-οις
αιτιατική	-ον	-ους	-ον	-α
κλητική	-ε	-οι	-ον	-α

ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΚΛΙΣΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμένοι ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

- Βρείτε τα ουσιαστικά στο διπλανό κείμενο και καταγράψτε ὅσα ἀνήκουν στις Α' και Β' κλίσεις.

ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΑΡΚΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

- Αναφέρονται στο Παρόν-Μέλλον
- Διατηρούν το αρχικό θέμα του ρήματος

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

- Αναφέρονται στο Παρελθόν.
- Έχουν πάντα αύξηση.
 - ε- για όσα ρήματα αρχίζουν από σύμφωνο,
 - η- για όσα αρχίζουν από α, ε και η και
 - ω- για ρήματα που αρχίζουν από ο.

ΛΥΩ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ

- ἐγώ λύω
- σύ λύεις
- οὗτος λύει
- ἡμεῖς λύομεν
- ὑμεῖς λύετε
- οὗτοι λύουσιν

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΛΟΝΤΑ

- ἐγώ λύ-σ-ω
- σύ λύ-σ-εις
- οὗτος λύ-σ-ει
- ἡμεῖς λύ-σ-ομεν
- ὑμεῖς λύ-σ-ετε
- οὗτοι λύ-σ-ουσιν

ΛΥΩ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

- ἐγὼ ἔλυον
- σύ ἔλυες
- οὗτος ἔλυε
- ἡμεῖς ἐλύομεν
- ὑμεῖς ἐλύετε
- οὗτοι ἔλυον

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ

- ἐγὼ ἔλυσα
- σύ ἔλυσας
- οὗτος ἔλυσεν
- ἡμεῖς ἐλύσαμεν
- ὑμεῖς ἐλύσατε
- οὗτοι ἔλυσαν

Ενεστώτας του ρ. είμι

είμι

εἶ

ἐστί

ἐσμέ(ν)

ἐστέ

εἰσί(ν)

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΚΛΙΣΗΣ ΡΗΜΑΤΩΝ

Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρη-
νῶν, ἣτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας. ἐξελ-
θόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ
τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων
ικανῶν, καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν
οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς νήμασιν. ἰδὼν δὲ
τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράζας προσέπεσεν αὐτῷ
καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ,
υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με
βασανίσῃς. παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἁ-
καθάρτῳ ἐξελεθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς
γὰρ χρόνοις συνηπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο
ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρ-
ρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος
εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς
λέγων· τί σοί ἐστιν ὄνομα; ὁ δὲ εἶπε· λεγεὼν·
ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν·

- Βρείτε τα ρήματα ενεργητικής φωνής και αναγνωρίστε τον χρόνο και το πρόσωπο στο οποίο βρίσκονται.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Α΄ ΜΕΡΟΣ: ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ : ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ - ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑ

Β΄ ΜΕΡΟΣ: ΣΥΝΤΑΞΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

Α' ΜΕΡΟΣ

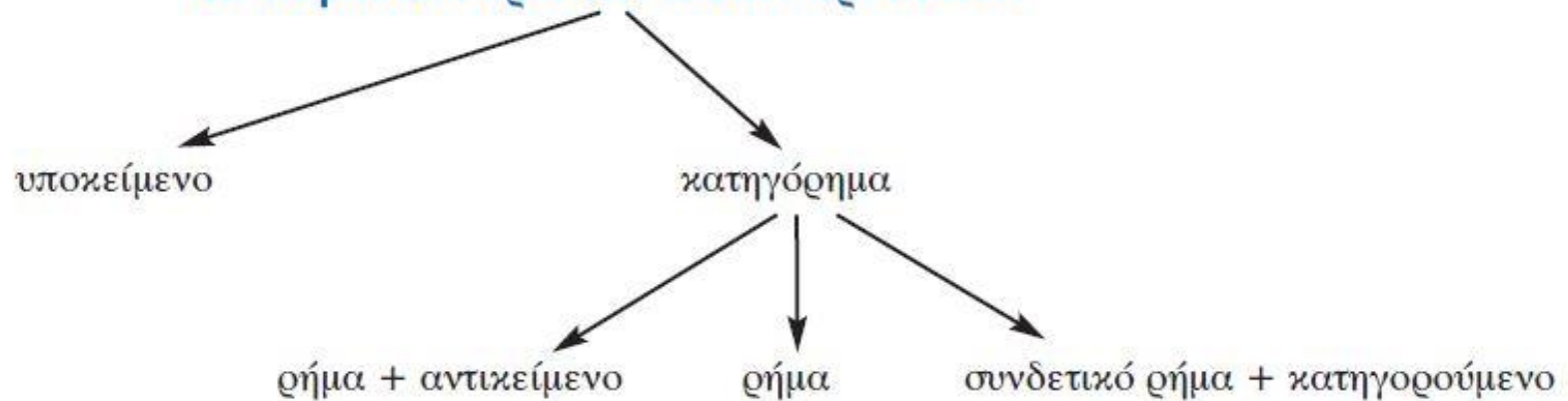
ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ: ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ- ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

- Απαντάει πάντα στο Ποιος;
- Βρίσκεται πάντα σε Ονομαστική.
- Δεν υπάρχει ρήμα χωρίς Υποκείμενο.
- Το Υποκείμενο καθορίζει το πρόσωπο και τον αριθμό του ρήματος.
- Ακόμη και αν δεν υπάρχει στην πρόταση, εννοείται.
- Υπάρχουν τα λεγόμενα απρόσωπα ρήματα, που παίρνουν για υποκείμενο μια ολόκληρη πρόταση ή ένα απαρέμφατο ειδικό (μεταφράζεται με το ότι) ή τελικό (μεταφράζεται με το να).

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Β. Οι βασικοί όροι των απλών προτάσεων

Β' ΜΕΡΟΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΣΥΝΤΑΞΗ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

1. ΜΟΝΟΠΤΩΤΑ:
ΠΑΙΡΝΟΥΝ **ΈΝΑ**
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ(ΣΕ
ΠΤΩΣΗ ΓΕΝΙΚΗ,
ΔΟΤΙΚΗ ή ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ)
2. ΔΙΠΤΩΤΑ: ΠΑΙΡΝΟΥΝ
ΔΥΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ (
ΓΕΝΙΚΗ+ΔΟΤΙΚΗ,
ΓΕΝΙΚΗ+ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ,
ΔΟΤΙΚΗ + ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ,
ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ+ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ)

ΑΜΕΤΑΒΑΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

- **ΔΕΝ** ΠΑΙΡΝΟΥΝ
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ,
ΚΥΡΙΩΣ ΡΗΜΑΤΑ
ΚΙΝΗΣΗΣ

ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ

- ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ, ΤΕΤΟΙΑ ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ εἶμί, γίγνομαι, φαίνομαι, τυγχάνω, λανθάνω, διατελῶ, ὀνομάζομαι, καλοῦμαι, ἀποκαλοῦμαι, ἐκλέγομαι και ὅσα ἔχουν παρόμοια σημασία

ΠΑΘΗΤΙΚΑ

- ΣΥΝΟΔΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠ'Ο ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΙΤΙΟ,
- ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΝΑ ΕΝΝΟΕΙΤΑΙ

ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ

- ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ, ΤΕΤΟΙΑ ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ εἶμί, γίγνομαι, φαίνομαι, τυγχάνω, λανθάνω, διατελῶ, ὀνομάζομαι, καλοῦμαι, ἀποκαλοῦμαι, ἐκλέγομαι και ὅσα ἔχουν παρόμοια σημασία

ΠΑΘΗΤΙΚΑ

- ΣΥΝΟΔΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠ'Ο ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΙΤΙΟ,
- ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΝΑ ΕΝΝΟΕΙΤΑΙ

ΕΝΤΟΠΙΣΤΕΤΑ ΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣΤΕ ΑΥΤΑ ΣΕ: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ, ΑΜΕΤΑΒΑΤΑ, ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ

- Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν,
- ἣτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας.
- ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως,
- ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἰκανῶν,
- καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο
- καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν.
- προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῆ μεγάλη εἶπε·
- δέομαί σου, μή με βασανίσης.
- παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου.
- πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν,
- καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος,
- καὶ διαρρήσσω τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους.
- ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων·
- τί σοί ἐστὶν ὄνομα; ὁ δὲ εἶπε· λεγεών.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ